

FINANCIEEL OVERZICHT 2019

Ook in 2019 was de vereniging financieel gezond en kende een stabiel aantal leden.

Toelichting

It Fryske Gea is gecertificeerd door het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). De jaarrekening 2019 is daarom opgesteld op basis van de Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Er wordt naar gestreefd de structurele baten en lasten zodanig in balans te houden dat ze elkaar dekken, eventueel onder toevoeging van de opbrengsten uit beleggingen en rente. Met de invoering van de Subsidieregeling Natuur en Landschap (SNL), waarvoor It Fryske Gea een beschikking bezit voor de periode 2017 tot en met 2022, zijn de beheertaken van de vereniging voor langere periode financieel afgedekt.

It Fryske Gea werkt nauw samen met de Provinsje Fryslân, die de vereniging subsidieert op basis van een productbegroting waarin een bijdrage wordt verstrekt voor diverse uitgevoerde producten/diensten. In 2016 heeft de provincie de productbegroting goedgekeurd en een meerjarenbeschikking afgegeven voor de jaren 2017-2020. It Fryske Gea is in gesprek met de provincie over of en welke producten in de toekomst via een projectsubsidie voortgezet kunnen worden.

Bijzonder dankbaar is It Fryske Gea voor het totaalbedrag van 1.1 miljoen euro dat zij in 2019 heeft ontvangen uit diverse giften, erfenissen en legaten.

Van de Nationale Postcode Loterij mocht It Fryske Gea in 2019 een bijdrage van 938 duizend euro ontvangen. Deze bijdrage is geheel benut voor projecten en aankoop van natuurterreinen zoals Rikkinge Es.

It Fryske Gea heeft haar aankopen voor de korte en lange termijn beschreven in haar aankoopstrategie. Bij de verwerving van natuurterrein binnen de Ecologische Hoofdstructuur kan naast de subsidie een eigen bijdrage worden gevraagd van 15% van de verwerving. Bij 100 hectare per jaar kan dat oplopen tot 15% van vier miljoen euro is 600 duizend euro per jaar. It Fryske Gea probeert jaarlijks - mits het resultaat het toelaat - de bestemmingreserve aankopen grond aan te vullen met minimaal 600 duizend euro in haar vermogen om zo aankopen zoals beschreven in de aankoopstrategie mogelijk te maken.

De kosten van projecten worden voor een groot deel gefinancierd met subsidies van de Rijks- en Provinciale overheid, met Europees geld en bijdragen van gemeenten, fondsen, bedrijven, instellingen en particulieren. Wat niet gesubsidieerd wordt, wordt bestreden uit de bijzondere baten (Nationale Postcode Loterij en andere bronnen), dan wel reserves. Vanwege het onvoorspelbare aantal, tijdsduur en omvang worden projecten tot op heden niet in de productbegroting opgenomen.

(Alle hierna in dit verslag vermelde bedragen zijn een veelvoud van € 1.000,-. Hierdoor zijn mogelijk enkele afrondingsverschillen ontstaan.)

Resultaat 2019

Het resultaat op structurele baten en lasten over 2019 betreft 178 duizend euro negatief. De voornaamste reden voor het tekort op de structurele baten is het gebrek aan inkomsten uit huur mbt ons bezoekerscentrum te Earnewâld. Momenteel worden de diverse mogelijkheden onderzocht die er zijn voor het bezoekerscentrum om tot onder andere een resultaatverbetering te komen. De vereniging hoopt in 2020 een keuze te kunnen maken uit de onderzochte mogelijkheden.

Een andere reden betreft de stijging van de kosten van terreinen veroorzaakt door de droge zomer (hogere kosten maaiwerkzaamheden), kosten ten aanzien van het beheer van rietland (als gevolg van toegenomen concurrentie uit China is het voor pachters niet meer rendabel om rietland te pachten en te maaien) en hogere kosten ten aanzien van aanpassingen in het buitendijks gebied.

De provincie Fryslân heeft voor de periode 2019 t/m 2023 opdracht verstrekt aan It Fryske Gea voor toezicht en handhaving IJsselmeergebied, waarmee dekking is gerealiseerd voor uit te voeren toezichtstaken in dit gebied. De wervingskosten en kosten beheer en administratie zijn in lijn met de verwachting.

Het resultaat over de incidentele baten en lasten is 1.616 duizend euro positief. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan de opbrengsten uit erfenissen en legaten: in totaal 1.033 duizend euro. Naast deze opbrengst werd voor de functieverandering van landbouwgrond voor een perceel nabij Duurswoude 334 duizend euro ontvangen.

Aantrekkende aandelenmarkten wereldwijd resulteerden in een positief resultaat op onze beleggingsportefeuille van 281 duizend euro.

De kosten van een proef met distelbeheer in ons buitendijks gebied vielen hoger uit dan verwacht, doordat er later gestart kon worden met het maaien in deze gebieden.

Het totale resultaat (incidenteel en structureel) over het verslagjaar 2019 bedraagt 1.438 duizend euro positief.

Rentelasten van de vereniging komen volledig ten laste van de afgesloten lening met het Groenfonds voor aankoop van percelen grond. Tegenover deze rentelasten staan opbrengsten uit pacht van deze percelen. Deze grond houdt It Fryske Gea aan als ruilgrond.

De belangrijkste aankoop in 2019 was een perceel bij Rikkinge, dat is aangekocht met bijdragen van derden. Dit perceel betreft een historisch essenlandschap. Daarnaast zijn met behulp van een crowdfundingactie percelen grond aangekocht bij de Haenmar ter bescherming van weidevogels.

In 2016 zijn percelen gekocht in de Huitebuersterbinnenpolder met het doel deze te ruilen voor natuurterreinen in aangrenzende gebieden. Het voor de aankoop afgesloten krediet zal worden doorgerold voor nog eens drie jaren.

Na een teleurstellend jaar 2018, waren de beleggingsresultaten in 2019 weer in lijn met de verwachting.

In 2020 is wereldwijd het Covid-19-virus uitgebroken, welke impact dit op de vereniging zal hebben is vooralsnog onbekend. De organisatie heeft zich voor de korte termijn snel en goed kunnen aanpassen aan de nieuwe situatie. Op korte termijn lijkt de liquiditeit door deze aanpassingen niet te worden aangetast, maar hoe dat op de langere termijn zal zijn, is volstrekt onduidelijk.

BALANS PER 31 DECEMBER 2019

(na voorgestelde resultaatbestemming)

(Bedragen x 1.000 euro's)

	31-12-2019	31-12-2018
Activa		
<u>Vaste activa</u>		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Onroerende zaken	3.731	3.835
Inventarissen	1.553	1.394
Andere vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaling op materiële vaste activa	35	267
Veestapel	13	16
	<u>5.332</u>	<u>5.512</u>
<i>Financiële vaste activa</i>		
Deelneming Noorderleegsbuitenveld	-	-
Effecten	3.496	3.263
Overige vorderingen	19	29
	<u>3.515</u>	<u>3.292</u>
<u>Vlottende activa</u>		
Voorraden	19	19
Projecten	446	437
Debiteuren	89	83
Diverse vorderingen	5.456	4.647
Liquide middelen	4.185	4.092
	<u>10.195</u>	<u>9.278</u>
	<u>19.042</u>	<u>18.082</u>

	31-12-2019	31-12-2018
Passiva		
<i>Reserves en fondsen</i>		
Continuïteitsreserve	7.727	6.648
Bestemmingsreserves	7.515	7.144
	<u>15.242</u>	<u>13.792</u>
Bestemmingsfondsen	944	957
	<u>16.186</u>	<u>14.749</u>
<i>Langlopende schulden</i>		
Lening	-	1.800
<i>Schulden op korte termijn</i>		
Crediteuren	357	632
Overige schulden	2.499	901
	<u>2.856</u>	<u>1.533</u>
	<u>19.042</u>	<u>18.082</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

(Bedragen x 1.000 euro's)

	Resultaat 2019	Begroot 2019	Resultaat 2018
Baten			
Baten van particulieren	2.959	2.764	1.326
Baten van bedrijven	26	4	19
Baten van loterijorganisaties	938	938	937
Baten van subsidies en overheden*	6.564	5.979	5.247
Som van de geworven baten	<u>10.487</u>	<u>9.685</u>	<u>7.529</u>
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten/diensten	1.362	1.441	1.539
Overige baten	57	-	87
Som der baten	<u>11.906</u>	<u>11.126</u>	<u>9.155</u>
Lasten			
Besteed aan de doelstellingen:			
- Beheren en verwerven natuurterreinen			
Beheer	4.906	4.585	4.849
Verwerving en projecten*	<u>2.860</u>	<u>3.665</u>	<u>1.773</u>
	7.766	8.250	6.622
- Publiek, overheid en natuur			
Voorlichting educatie en Belangenbehartiging			
Structurele kosten	1.941	2.076	2.184
Projectmatige kosten*	<u>175</u>	<u>50</u>	<u>134</u>
	2.116	2.126	2.318
- Verenigingszaken			
Structurele kosten	197	204	193
Projectmatige kosten	20	-	-
	217	204	193
	<u>10.099</u>	<u>10.580</u>	<u>9.133</u>
Wervingskosten	166	182	168
Kosten beheer en administratie	425	392	418
Som van de lasten	<u>10.690</u>	<u>11.154</u>	<u>9.719</u>
Saldo voor financiële baten en lasten	<u>1.216</u>	<u>-28</u>	<u>-564</u>
Saldo financiële baten en lasten	<u>222</u>	<u>90</u>	<u>-103</u>
Saldo van baten en lasten	<u>1.438</u>	<u>62</u>	<u>-667</u>
Resultaat	<u>1.438</u>	<u>62</u>	<u>-667</u>

* Subsidies en kosten van aankopen en projecten worden niet meegenomen in de begroting door gebrek aan zicht op omvang en datum van realisering. Alleen de besteding van de ter beschikking staande middelen van de Nationale Postcode Loterij zijn wel begroot omdat deze redelijkerwijs zijn te voorzien. Dit is 700 bij Beheren en verwerven, en 237 bij projectmatige kosten Publiek, overheid en natuur.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming (Bedragen * 1.000 euro's)

Doelstelling				Wervings kosten	Kosten Beheer en administratie	Totaal 2019	Begroot 2019	Totaal 2018
	Beheren en verwerven natuur- terreinen	Publiek, overheid en natuur- voorlichting educatie en belangen- behartiging	Verenigings- zaken					
Aankopen en verwervingen*	955	-	-	-	-	955	600	803
Projecten doelstellingen*	1.906	175	20	-	-	2.101	3.115	1.104
Salarissen	1.767	921	138	103	298	3.227	3.199	3.185
Overige personele kosten	162	35	5	4	10	216	186	194
Reiskosten	17	10	1	1	3	32	37	30
Bureaunkosten	393	130	31	39	68	661	722	729
Magazine, informatie en educatie	-	189	-	4	-	193	243	218
Monitoring en onderzoek	141	51	-	-	-	192	231	222
Bezoekerscentrum Alde Feanen	-	424	-	-	-	424	449	714
Huisvesting	214	112	17	12	36	391	399	354
Verzekeringen	60	32	5	3	10	110	109	117
Belastingen	180	1	-	-	-	181	222	202
Kosten terreinen	1.971	36	-	-	-	2.007	1.642	1.847
	<u>7.766</u>	<u>2.116</u>	<u>217</u>	<u>166</u>	<u>425</u>	<u>10.690</u>	<u>11.154</u>	<u>9.719</u>

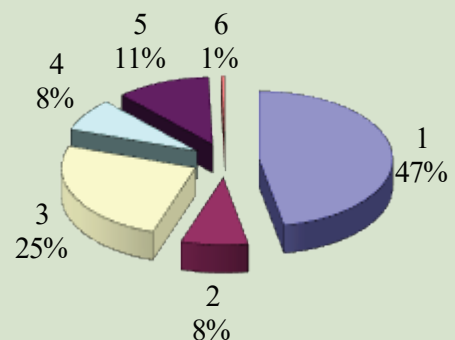
* Subsidies en kosten van aankopen en projecten worden niet meegenomen in de begroting door gebrek aan zicht op omvang en datum van realisering. Uit bovenstaande blijkt dat het hierbij om grotere bedragen gaat en dus ook grotere verschillen ten opzichte van de begroting en het voorgaande jaar. Alleen de besteding van de ter beschikking staande middelen van de Nationale Postcode Loterij zijn wel begroot omdat deze wel redelijkerwijs zijn te voorzien.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

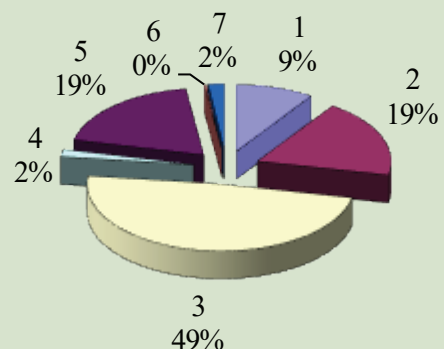
Beschikbaar voor doelstelling

<u>Overheidssubsidies</u>		
Rijk SNL beheer	4.002	
Provincie budgetsubsidie	816	
Overige subsidies	777	
	<hr/>	
1. Overheidssubsidies structurele exploitatie	5.595	
2. Overheidssubsidies aankopen/projecten	970	
3. Baten eigen fondsenwerving	2.985	
4. Nationale Postcode Loterij	937	
5. Exploitatie terreinen/bezoekerscentrum AF	1.362	
6. Incidentele baten/lasten	57	
Som der baten	100,0%	<hr/> 11.906

Besteed aan doelstelling

<u>Beheren en verwerven</u>		
1. Aankoopkosten natuurterreinen	955	
2. Projectkosten terreinbeheer	1.906	
3. Uitvoeringskosten Beheer	4.905	
<u>Publiek, overheid en natuur</u>		
4. Projectkosten	175	
5. Uitvoeringskosten structurele exploitatie	1.941	
<u>Verenigingszaken</u>		
6. Projectkosten	20	
7. Uitvoeringskosten structurele exploitatie	197	
	<hr/>	
Besteed aan de doelstelling	84,4%	10.099
Kosten werving baten totaal		166
Kosten beheer en administratie		425
Som der lasten		<hr/> 10.690
Saldo financiële baten en lasten		222

Resultaat boekjaar 1.438

Bestemming van het resultaat

Bestemmingsreserve activa bedrijfsvoering	-180
Bestemmingsreserve activa doelstelling	1
Bestemmingsreserve waardeverschil beleggingen	157
Bestemmingsreserve aankopen grond	394
Bestemmingsfonds redt de weidevogels	-13
Continuïteitsreserve	1.079
	<hr/>
Totaal	1.438

(De in de tabellen vermelde bedragen zijn een veelvoud van € 1.000,--)